

Politika EU v oblasti energie a klimatu, dotační programy

Ing. Petr Vozka

odbor energetické účinnosti a úspor

seminář „Úspory energie a politika klimatických změn“

Plzeň, 9. listopadu 2017

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Sekce energetiky
Odbor energetické účinnosti a úspor

Směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti

- ➔ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti (EED) byla přijata dne 25. října 2012
 - ▶ energetická účinnost (EE) – v rámci strategie „Evropa 2020“, jeden z cílů klimaticko-energetické politiky 20-20-20
- ➔ Zimní balíček – **Clean energy for all Europeans**
 - ▶ revize směrnice a nastavení cílů do roku 2030 (27%, **30%**, 40% ???)
- ➔ **Národní akční plán energetické účinnosti – NAPEE**
 - ▶ schválené znění v květnu 2014, aktualizace – další únor 2016 a březen 2017

Plnění cíle NAPEE – alternativní schéma

- ➔ ČR se rozhodla jít cestou alternativního schématu – **zodpovědný za dosahování a vykazování úspor energie je stát** a jeho aktivity
- ➔ z politických opatření nabízených a popsaných směrnicí využívá:
 - **investiční dotace**
 - nástroje finančního inženýrství (finanční nástroje)
 - odborná příprava a vzdělávání včetně energetického poradenství
 - neinvestiční dotace (podpora využití metody EPC, zavádění energetického managementu, osvěta)
- ➔ v případě neplnění stanoveného cíle **bude zváženo využití dalších nástrojů** (kombinování dodatečných opatření s prvky povinného schématu)

Alokace prostředků v jednotlivých dotačních programech

Sektor	Alokace do 2020 – předpoklad [mld. Kč]	Predikce úspor dle NAPEE do 2020 [PJ]	
		původně	aktuální odhady
Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)	20,0	20,0	9,6 (?)
Operační program Životní prostředí (OPŽP)	24,6	5,0	5,0
Integrovaný regionální operační program (IROP)	16,9 (13,9)	3,5	3,5
Nová zelená úsporám	27,0 (19,4)	14,4	10,3 (?)
Operační program Praha – pól růstu	1,0	0,01	0,01
Program EFEKT	0,5 (0,8)	0,14	(0,1) 0,4
Součet	89,9 (79,7)	43,1	28,8 (?)

OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

- ➔ hlavní zaměření na oblast úspor energie – SC 3.2 (Efektivní energie)
 - **nenaplňování absorpční kapacity** – hledání důvodů a možnosti podnícení zájmu
 - možnost **nalezení dodatečných oblastí na poskytování dotací** (např. monitorovací systémy)
 - vhodné **vytipovat další specifické cíle**, ve kterých by bylo možné vykázat úspory
- ➔ možnost dodatečných přístupů a dodatečných opatření
 - **aplikace finančních nástrojů** – nutno implementovat nejpozději v roce 2020
 - **další mechanismy** – například forma dobrovolných dohod

Program ENERG

- využití zbylých prostředků z roku 2014 (prodej emisních povolenek)
 - doplňkový program na podporu energeticky úsporných projektů vůči OPPIK
 - poskytování zvýhodněných úvěrů pro SME **na území hlavního města Prahy**
 - celkový objem programu – 129 mil. Kč
 - administrace programu – **Českomoravská záruční a rozvojová banka**
 - **výhodné podmínky:**
 - úroková míra 0%, možnost odkladu splátek o 2 roky a splatnost až 10 let
 - při úspěšném uplatnění **možnost rozšíření s využitím dalších prostředků**

Energy Efficiency First

**Úspory energie by se měly stát
zdrojem energie,
o kterém je uvažováno na prvním místě**

Změna motivace pro energeticky úsporné projekty

- ➔ **velký objem investičních dotací** – zejména ve „východních zemích“
- ➔ **dotace je často motivací pro energeticky úsporný projekt**
 - ▶ každá investiční dotace pokrývá trh
 - ▶ motivace realizovat úsporný projekt přímo v návaznosti na dostupnost informací o **komplexních řešeních a jejich přínosech**
 - ▶ příležitost **pro zákazníka**, aby si vybral řešení, které mu přinese **příjemnou míru výnosů**
 - ➔ pro podnikatele – přijatelná doba návratnosti projektu není delší než 5-6 let
 - ➔ pro veřejný a residenční sektor – přijatelná doba návratnosti projektu může být až 25 let

Nový typ přístupu k zákazníkovi

- ➔ **podnikatelská příležitost – poskytování energetických služeb**
 - nový typ energetických služeb – **projekt musí přinést zákazníkovi určitý přínos (příklady dobré praxe)**
 - poskytnout zákazníkovi **komplexní řešení energeticky úsporných řešení** (zpracování studie proveditelnosti v podobě energetického posouzení)
 - poskytovatel energetických služeb v návaznosti na nabídku **zpracování „studie proveditelnosti“ v podobě energetického posouzení** může dále nabídnout realizaci navržených opatření, modely financování a také následný monitoring (může dokonce navrhnout převzetí dodávek energie)
 - je možná **malá dotace na zpracování „studie proveditelnosti“** (program EFEKT)

Nový typ poskytování energetických služeb

- ➔ mnoho projektů je realizováno **bez podpory investičních dotací**
 - ▶ **evidenční program kvality navržených řešení úsporného projektu bez podpory investiční dotace**
 - ▶ hlavní charakteristika programu **vysoká kvalita návrhu řešení a instalace energeticky úsporných opatření**
 - ▶ možnost **kombinace s programem EFEKT**
 - ▶ www.usporysrozumem.cz

**Úspory energie
s rozumem**

Program Úspory energie s rozumem

- ➔ základním principem je **kvalita projektů**
- ➔ iniciace přístupu firem, které budou nabízet své služby **garanti připravovaných a realizovaných projektů**
- ➔ kvalitně realizovaný projekt získá **certifikát kvality a značku kvality pro projekt**
- ➔ firma energetických služeb, která pomůže zrealizovat 10 kvalitních projektů získá **certifikát kvality a značku kvality pro firmy**

Státní program na podporu úspor energie – EFEKT

- ➔ nový program je vyhlášen na **pětileté období 2017 – 2021**
- ➔ rozpočet **na celé programové období ve výši 750 mil. Kč**
- ➔ k jednotlivým aktivitám jsou zveřejňovány výzvy k podávání žádostí o dotaci – **elektronické zpracování žádostí pro rok 2018 – podávání žádostí do 15. prosince 2017**
- ➔ program obsahuje dva podprogramy:
 - P1 – podpora investičních projektů
 - P2 – podpora neinvestičních projektů

Opatření ke snížení energetické náročnosti VO 2017 – 2021

- ➔ maximální výše dotace 2 mil. Kč
- ➔ maximálně 50 % způsobilých výdajů
- ➔ termín pro podávání žádostí pro rok 2017 byl do 28. února 2017
 - v dalších letech bude snaha o posouvání tohoto termínu na přelom roku
- ➔ podpora pro **osvětlovací tělesa a řídicí systémy** veřejného osvětlení v obcích
- ➔ realizací investic musí být dosažena **úspora energie minimálně 35 %** průměrné celkové spotřeby energie za poslední tři roky
- ➔ **výběrovým kritériem je zejména hodnota nebo procento uspořené energie, přiměřená doba návratnosti vložených finančních prostředků a předpokládaný veřejný prospěch**

Přehled podpořených projektů z programu EFEKT

Podpora v oblasti rekonstrukce VO	2013	2014	2015	2016	2017
Počet doručených žádostí	38	33	48	274	242
Počet podpořených projektů	7	19	45	35	154
Objem dotace z programu EFEKT [mil. Kč]	3,6	8	22,5	45	107
Celkové náklady projektů [mil. Kč]	9,6	18,8	59,1	90,2	216,9
Očekávané úspory [GJ/rok]	2 100	3 000	7 200	3 000	6 250
Nákladová efektivita dotace [Kč/GJ]	1 714	2 667	3 125	15 033	17 043
Průměrná dotace na projekt [tis. Kč]	514	380	469	1 290	692

V roce 2016 byla zkušebně 1 rok podporována i výměna stožárů a podzemních rozvodů – proto bylo méně podpořených projektů s vysokou průměrnou dotací.

Neinvestiční dotační podpora z programu EFEKT (1)

➔ důraz na neinvestiční formy podpory úspor energie

➤ **kurzy, semináře v oblasti úspor energie**

➔ podnikatelé, spolky atd.

➤ **publikace, příručky a informační materiály v oblasti úspor energie**

➔ podnikatelé, spolky atd.

➤ **zpracování územní energetické koncepce (zprávy o ÚEK)**

➔ kraje, statutární města

➤ **posouzení vhodnosti energeticky úsporných EPC projektů**

➔ veřejný sektor a státní sektor

Podpora energetických služeb ze strany státu ...

- ➔ **zpracování standardních dokumentů** (vzorová smlouva pro EPC, metodika aplikace projektů EPC, etický kodex) – odkaz: <http://www.mpo.cz/dokument105425.html>
- ➔ **náležitosti smlouvy** na poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem **v novele zákona č. 406/2000** o hospodaření energií (§10e)
- ➔ **návrh certifikace firem energetických služeb** a zavedení seznamu firem energetických služeb dle §10f zákona 406/2000 o hospodaření energií
- ➔ **seznam poskytovatelů energetických služeb** na stránkách MPO (§10c)
odkaz: <http://www.mpo.cz/dokument170967.html>
- ➔ příprava **pilotních projektů EPC v objektech státní správy** (komunikace s MF)

Neinvestiční dotační podpora z programu EFEKT

- ▶ **zavedení systému hospodaření s energií v podobě energetického managementu**
 - ➔ kraje, města a městské části s počtem nad 10 tisíc obyvatel, podnikatelské subjekty
 - ➔ dotace až 500 tis. Kč a max. 70% způsobilých nákladů
- ▶ **příprava realizace kvalitních úsporných projektů se zásadami dobré praxe**
 - ➔ vlastníci domů k bydlení, objektů ve veřejném sektoru a objektů k podnikání
 - ➔ dotace na zpracování studie proveditelnosti v podobě energetického posouzení až 200 tis. Kč a max. 70% způsobilých nákladů

Podpora projektů se zásadami dobré praxe

➔ rozdělení podpory podle vlastnictví objektů

▶ **rodinné domy**

➔ dotace na zpracování dokumentu **až 30 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

▶ **bytové domy**

➔ dotace na zpracování dokumentu **až 50 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

▶ **objekty ve veřejném sektoru**

➔ dotace na zpracování dokumentu **až 100 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

▶ **objekty pro podnikatelské účely**

➔ dotace na zpracování dokumentu **až 200 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

Možnosti využívání inovativních přístupů

➔ příprava využívání finančních nástrojů

- rozpracovanost na MPO (OPPIK) a zejména aktuální vyhlášení programu ENERGA
- zapojení MPO do přípravy dalších kroků (kooperace s MF, MMR, MŽP)
- zvážení přípravy a zřízení revolvingového fondu pro úspory energie

➔ důraz na aplikaci všech druhů energetických služeb se zárukou (EPC)

- výhodou je velká zkušenost na trhu energetických služeb – nutná podpora a příklad státu
- lze uplatnit i bez nutnosti profinancování potřebné investice (u státních organizací)

➔ identifikace dalších nástrojů pro úspory energie

- širší zapojení „měkkých“ neinvestičních nástrojů
- komunikace s privátním sektorem a hledání dalších modelů pro vykazování úspor

Děkuji za pozornost

Petr Vozka

vozka@mpo.cz

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Sekce energetiky
Odbor energetické účinnosti a úspor

